

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 23 maja 2024 r.

Poz. 385

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 23 kwietnia 2024 r.

w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej „Zarządzanie procesami i zespołami w sektorze ochrony zdrowia z wykorzystaniem metodyki Lean Management – Poziom Lean Ekspert” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji wolnorynkowej „Zarządzanie procesami i zespołami w sektorze ochrony zdrowia z wykorzystaniem metodyki Lean Management – Poziom Lean Ekspert” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Zdrowia: *wz. W. Konieczny*

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 2704).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia
z dnia 23 kwietnia 2024 r. (M.P. poz. 385)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI WOLNORYNKOWEJ „ZARZĄDZANIE PROCESAMI I ZESPOŁAMI W SEKTORZE OCHRONY ZDROWIA Z WYKORZYSTANIEM METODYKI LEAN MANAGEMENT – POZIOM LEAN EKSPERT” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji wolnorynkowej

Zarządzanie procesami i zespołami w sektorze ochrony zdrowia z wykorzystaniem metodyki Lean Management – Poziom Lean Ekspert

2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji wolnorynkowej

6 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

3. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji wolnorynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację „Zarządzanie procesami i zespołami w sektorze ochrony zdrowia z wykorzystaniem metodyki Lean Management – Poziom Lean Ekspert”:

- 1) opisuje procesy w postaci diagramu SIPOC: *Supplier* (dostawcy), *Inputs* (wkłady), *Proces* (proces), *Outputs* (wyjścia/produkty), *Customer* (klienci/odbiorcy);
- 2) sporządza mapę procesu w postaci graficznej zgodnie z notacją BPMN (*Business Process Model and Notation*) lub podobną, wskazując jednocześnie miejsca występowania marnotrawstw i problemów na mapie procesu;
- 3) dokonuje pomiaru podstawowych parametrów procesu (czas, jakość, efektywność);
- 4) sporządza mapę strumienia wartości (*Value Stream Map – VSM*) procesu dostosowaną do specyfiki podmiotów działających w sektorze ochrony zdrowia i analizuje dane zawarte w tej mapie w celu określenia obszarów potencjalnych usprawnień oraz określenia sposobów pomiarów efektów usprawnień;
- 5) prowadzi cykliczne spotkania dotyczące planowania i wdrażania usprawnień realizowanych w procesach lub przebiegu procesów oraz monitoruje i prezentuje efekty wdrażanych usprawnień.

Zestaw 1. Budowanie zaawansowanych map procesu

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Posługuje się diagramem SIPOC do opisu najważniejszych elementów procesu	<ol style="list-style-type: none"> 1) tłumaczy akronim diagramu SIPOC: <i>Supplier</i> (dostawcy), <i>Inputs</i> (wkłady), <i>Proces</i> (proces), <i>Outputs</i> (wyjścia/produkty), <i>Customer</i> (klienci/odbiorcy) i podaje definicje poszczególnych jego elementów; 2) przygotowuje opis procesu w postaci diagramu SIPOC.

Opisuje szczegółowo proces i jego poszczególne kroki do poziomu czynności w procesie	<ol style="list-style-type: none"> 1) rysuje mapę procesu w postaci diagramu toru pływackiego (<i>swimlane flowchart</i>) w notacji BPMN lub podobnej; 2) diagnozuje problemy w procesie; 3) wskazuje zdiagnozowane problemy na szczegółowej mapie procesu.
Zestaw 2. Stosowanie podstawowych narzędzi pomiaru procesu	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Mierzy czasy cyklu w procesie	<ol style="list-style-type: none"> 1) podaje definicję czasu cyklu w procesie; 2) stosuje narzędzia pomiaru procesu – czas cyklu.
Dokonyje pomiarów wielowymiarowych w procesie	<ol style="list-style-type: none"> 1) podaje zasady pomiaru wielowymiarowego w procesie oraz cel pomiaru; 2) stosuje narzędzia pomiaru procesu – pomiar wielowymiarowy.
Dokonyje pomiarów pracy standardowej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje narzędzia arkusz pracy standaryzowanej (<i>Standard Work Sheet, SWS</i>) i arkusz kombinacji pracy standaryzowanej (<i>Standard Work Combination Sheet, SWCS</i>) do pomiaru pracy oraz wskazuje cel ich stosowania; 2) analizuje proces na podstawie zastosowanych narzędzi SWS i SWCS.
Zestaw 3. Wykorzystanie mapy strumienia wartości do usprawniania procesu	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Opisuje zasady sporządzania mapy procesu przy wykorzystaniu narzędzia mapy strumienia wartości	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa elementy składowe mapy strumienia wartości i cel jej stosowania; 2) charakteryzuje proces budowania mapy strumienia wartości; 3) charakteryzuje cel i etapy budowania mapy strumienia wartości dla stanu obecnego, przyszłego i idealnego.
Proponuje usprawnienia procesów w podmiotach działających w sektorze ochrony zdrowia przy pomocy mapy strumienia wartości	<ol style="list-style-type: none"> 1) przygotowuje mapę strumienia wartości, wykorzystując elementy istotne dla procesów realizowanych w podmiotach działających w sektorze ochrony zdrowia; 2) analizuje proces na podstawie danych zawartych w mapie strumienia wartości w celu określenia obszarów potencjalnych usprawnień; 3) opisuje sposoby pomiarów efektów wdrożeń usprawnień.

Zestaw 4. Stosowanie zasad ciągłego doskonalenia	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje zasady ciągłego doskonalenia	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje cykl ciągłego doskonalenia Deminga (<i>Plan – Do – Check – Act – PDCA</i>) i zasady ciągłego doskonalenia; 2) opisuje narzędzia do opisywania, monitorowania i oceny wdrażanych usprawnień zgodnie z cyklem ciągłego doskonalenia (opisy wdrażanych usprawnień w formie karty usprawnień lub raportu A3, tablice ciągłego doskonalenia Kaizen, zasady spotkań ciągłego doskonalenia).
Prowadzi spotkania doskonalenia procesu	<ol style="list-style-type: none"> 1) omawia zasady prowadzenia spotkań doskonalenia procesu; 2) prowadzi spotkania doskonalenia procesu, stosując zasady prowadzenia spotkań doskonalenia procesu; 3) wykorzystuje narzędzie raport A3 lub kartę usprawnień dostosowane do specyfiki podmiotów działających w sektorze ochrony zdrowia do opisywania i monitorowania wdrażanych usprawnień.

Zestaw 5. Stosowanie technik i narzędzi standaryzacji procesów w sektorze ochrony zdrowia	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje cel i korzyści wynikające ze standaryzacji pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) podaje i omawia definicję pracy standaryzowanej; 2) charakteryzuje cele i korzyści ze standaryzacji pracy (uwzględniając elementy bezpieczeństwa, wydajności, dokumentowania i użyteczności stosowania) w kontekście doskonalenia procesów realizowanych w podmiotach działających w sektorze ochrony zdrowia, z uwzględnieniem kontekstu stosowania standardów medycznych.
Charakteryzuje warunki i elementy standaryzacji pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje warunki standaryzacji procesów medycznych i administracyjnych w podmiotach działających w sektorze ochrony zdrowia (powtarzalność, zdolność opisaną wszystkich elementów procesu od pierwszej do ostatniej czynności w procesie); 2) prezentuje formy standaryzacji pracy (instrukcje, procedury, podręczniki, karty pracy) adekwatnie do celu i użytkowników standardu pracy; 3) charakteryzuje podstawowe elementy standardu pracy (cel, kroki, ilustracje, wskazówki).
Charakteryzuje i stosuje zasady przygotowania standardu pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje poszczególne etapy przygotowania standardu pracy (obserwacja i pomiar, weryfikacja powtarzalności, identyfikacja i eliminacja marnotrawstw, stabilizacja i uporządkowanie procesu, ustalenie najlepszej praktyki, opisanie najlepszej praktyki w ustalonej i czytelnej formie); 2) prezentuje narzędzia standaryzacji pracy (w szczególności arkusz podziału pracy, lekcję jednotematyczną, standardową procedurę operacyjną, listy weryfikacyjne) dostosowane do procesów realizowanych w podmiotach działających w sektorze ochrony zdrowia; 3) charakteryzuje rolę zespołów medycznych, zespołów wsparcia (w szczególności pracowników administracyjnych, personelu pomocniczego), liderów, służb audytowych i liderów wyższego szczebla w procesie przygotowania, wdrażania, audytu i aktualizacji standardów pracy.

4. Ramowe wymagania dotyczące metod przeprowadzania walidacji, osób przeprowadzających walidację oraz warunków organizacyjnych i materialnych niezbędnych do prawidłowego i bezpiecznego przeprowadzania walidacji

1. Weryfikacja

1.1. Metody

Weryfikacja składa się z części teoretycznej, po której następuje część praktyczna.

Część teoretyczna polega na przeprowadzeniu testu teoretycznego przy użyciu aplikacji komputerowej albo z wykorzystaniem formularza papierowego.

Część praktyczna składa się z:

- 1) obserwacji wdrażanych usprawnień w warunkach rzeczywistych, a jeżeli warunki techniczno-organizacyjne nie pozwalają na ten tryb obserwacji, analizy prezentacji, filmu lub zdjęć dokumentujących zaistnienie walidowanych zdarzeń lub czynności – w celu zweryfikowania umiejętności osoby przystępującej do walidacji w zakresie wykonania pomiarów procesu przed dokonaniem zmian (stan obecny) oraz projektowania sposobów pomiaru efektów wdrażanych zmian;
- 2) przedstawienia efektów wdrażanych usprawnień (udokumentowany stan przed i po wdrożeniu usprawnienia, w szczególności zdjęć, filmów, dokumentów) w formie prezentacji multimedialnej, z wykorzystaniem graficznego przedstawienia zmian w procesie, eliminowanych marnotrawstw (stan obecny i stan przyszły) – w celu zweryfikowania umiejętności osoby przystępującej do walidacji w zakresie prezentacji pomiarów procesu po teście lub wdrożeniu usprawnienia, dokumentujących efekty wdrożonych zmian lub będące podstawą do podejmowania decyzji o dalszym działaniu;
- 3) uzasadnienia merytorycznego i ekonomicznego proponowanych lub wdrażanych usprawnień, podlegających ocenie komisji egzaminacyjnej (wywiad ustrukturyzowany) – w celu zweryfikowania umiejętności osoby przystępującej do walidacji w zakresie zapewnienia jakości i kompletności informacji wykorzystanych do przygotowania uzasadnienia (wykorzystane do analizy fakty, liczby, wskaźniki oraz wyniki dokonanych pomiarów);
- 4) fakultatywnej dyskusji z zaproszonymi gośćmi. W części praktycznej jest możliwe zaproszenie przez osobę przystępującą do walidacji gości i zadawanie przez nich tej osobie pytań dotyczących istoty wdrażanego usprawnienia oraz korzyści wynikających z jego wdrożenia. Gośćmi powinny być osoby zarządzające komórkami organizacyjnymi, w których dane usprawnienie przyniosło lub powinno przynieść wymierne korzyści, oraz osoby odpowiedzialne w organizacji za rozwój lub zapewnienie jakości (w szczególności przełożeni, osoby z kierownictwa podmiotu, szefowie komórek jakości). Liczba i dane personalne zaproszonych gości muszą zostać przed rozpoczęciem walidacji zaakceptowane przez instytucję certyfikującą w celu zapewnienia warunków do przeprowadzenia walidacji.

1.2. Zasoby kadrowe

Operator systemu egzaminacyjnego, który odpowiada za:

- 1) organizację testu teoretycznego oraz przygotowanie infrastruktury technicznej i lokalowej;
 - 2) zapewnienie poufności danych;
 - 3) w przypadku testu teoretycznego przeprowadzanego przy użyciu aplikacji komputerowej – przygotowanie formularza w postaci elektronicznej, dostępów do aplikacji egzaminacyjnej oraz, jeżeli występuje taka konieczność, udostępnienia komputera;
 - 4) w przypadku testu teoretycznego przeprowadzanego z wykorzystaniem formularza papierowego – przygotowanie wydruków formularzy, dystrybucję i zbieranie wypełnionych formularzy testowych;
 - 5) przekazanie wypełnionych przez osobę przystępującą do walidacji formularzy testowych członkom komisji egzaminacyjnej.
- Komisja egzaminacyjna, składająca się z co najmniej 2 egzaminatorów, przy czym egzaminator może jednocześnie pełnić rolę operatora systemu egzaminacyjnego, która odpowiada za:
- 1) nadzór nad przebiegiem testu teoretycznego;
 - 2) ocenę i stwierdzenie wyników testu teoretycznego oraz części praktycznej.

Wymagania wobec operatora systemu egzaminacyjnego:

- 1) wykształcenie średnie (co najmniej na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji);
- 2) znajomość obsługi komputera w zakresie podstawowej obsługi aplikacji służących do przeprowadzenia testu teoretycznego;
- 3) znajomość aspektów technicznych związanych z nawiązaniem lub zanikiem połączenia internetowego oraz kompatybilności przeglądarek internetowych z wykorzystywaną aplikacją komputerową do przeprowadzenia testu teoretycznego.

Wymagania wobec członków komisji walidacyjnej:

- 1) wykształcenie wyższe na kierunku w zakresie zarządzania (posiadanie kwalifikacji co najmniej na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, udokumentowane dyplomem ukończenia studiów drugiego stopnia lub dyplomem ukończenia jednolitych studiów magisterskich) lub wykształcenie wyższe na kierunku w zakresie zarządzania w ochronie zdrowia (posiadanie kwalifikacji co najmniej na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji, udokumentowane dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia), lub ukończone studia podyplomowe w zakresie zarządzania w ochronie zdrowia;
- 2) posiadane co najmniej 2-letnie udokumentowane doświadczenie (w szczególności referencje, poświadczenia przeprowadzonych projektów, szkoleń – z okresu nie dłuższego niż 5 lat poprzedzających walidację) w zakresie prowadzenie szkoleń z metodyki Lean Management w podmiotach działających w sektorze ochrony zdrowia;
- 3) posiadane doświadczenie w zakresie minimum dwóch wdrożeń metodyki Lean Management w podmiotach działających w sektorze ochrony zdrowia, udokumentowane referencjami lub zaświadczeniami.

Wymagania w zakresie sposobu prowadzenia walidacji.

Oprócz spełnienia wymagań formalnych członkowie komisji egzaminacyjnej, przeprowadzając czynności walidacyjne, są obowiązani stosować:

- 1) zasadę zapobiegania konfliktowi interesów, która polega w szczególności na rozdzieleniu funkcji kształcenia od funkcji walidacji. Członek komisji zaangażowany w przygotowanie osoby przystępującej do walidacji nie może jednocześnie uczestniczyć w ocenie efektów tego przygotowania;
- 2) wymóg zgodności kryteriów oceny efektów uczenia się oraz oceny dokumentacji potwierdzającej efekty uczenia (w szczególności obserwacje praktyczne, prezentacje) z kryteriami właściwymi dla wskazanej kwalifikacji;
- 3) wymóg stosowania metod weryfikacji efektów uczenia się wskazanych dla kwalifikacji;
- 4) zasadę przejrzystości procesu walidacji przez uzasadnienie swojej decyzji na żądanie kandydata, który otrzymał negatywną ocenę walidacyjną.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne jej przeprowadzenia

Wyniki testu oraz kwalifikacje osoby przystępującej do walidacji weryfikuje komisja egzaminacyjna, wspierana przez operatora systemu egzaminacyjnego. Skład komisji egzaminacyjnej jest wyznaczany przez instytucję certyfikującą.

Część teoretyczna:

Test teoretyczny przy użyciu aplikacji komputerowych:

- 1) instytucja certyfikująca zapewnia dostęp kandydata do aplikacji obsługującej formularz testowy (każdy kandydat posiada odrębne konto, umożliwiające identyfikację indywidualnych odpowiedzi) przez nadanie dostępu;
- 2) instytucja certyfikująca zapewnia obsadę stanowiska operatora systemu egzaminacyjnego, którego zadaniem jest przygotowanie i sprawdzenie infrastruktury technicznej (sprzęt, aplikacje do przeprowadzania testów) przed rozpoczęciem walidacji oraz wsparcie techniczne kandydata oraz komisji egzaminacyjnej;

- 3) instytucja certyfikująca potwierdza przed rozpoczęciem testu teoretycznego, że kandydat posiada odpowiedni sprzęt, oprogramowanie oraz dostęp do aplikacji i formularzy egzaminacyjnych (przeglądarka internetowa);
- 4) instytucja certyfikująca określa w warunkach walidacji, publikowanych na stronie internetowej instytucji certyfikującej, sposób zgłaszania i maksymalną liczbę gości zapraszanych przez osobę przystępującą do walidacji.

Test teoretyczny przy wykorzystaniu formularza papierowego:

- 1) instytucja certyfikująca zapewnia stanowisko umożliwiający wypełnienie i zebranie testów;
- 2) instytucja certyfikująca zapewnia obsługę procesu oceny testów przez komisję egzaminacyjną.

Część praktyczna:

- 1) instytucja certyfikująca zapewnia kompletność składu komisji egzaminacyjnej podczas walidacji oraz dostęp do pomieszczeń, w których będą prezentowane wdrożone usprawnienia;
- 2) instytucja certyfikująca przed terminem obserwacji wdrażanych usprawnień w warunkach rzeczywistych uzgadnia z osobą przystępującą do walidacji zasady dostępu (w szczególności godziny i czas obserwacji, warunki bezpieczeństwa, niezbędne formalności) do pomieszczeń, w których będą prezentowane wdrożone usprawnienia;
- 3) instytucja certyfikująca zapewnia infrastrukturę techniczną do prezentacji wdrażanych usprawnień oraz umożliwiającą prowadzenie dyskusji między kandydatem i członkami komisji egzaminacyjnej oraz zadawania pytań przez zaproszonych gości odpowiednio:
 - w przypadku sesji realizowanej za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej – środki umożliwiające komunikację elektroniczną (możliwość komunikacji, prezentacji materiałów, filmów);
 - w przypadku spotkań bezpośrednich – pomieszczenie wraz z infrastrukturą (w szczególności komputerem, rzutnikiem, tablicami demonstracyjnymi z arkuszami papieru, pisakami, kartkami samoprzylepnymi, nagłośnieniem);
 - w przypadku spotkań wykorzystujących formę spotkań bezpośrednich i spotkań na odległość, gdzie część uczestników komunikuje się za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej – zarówno środki umożliwiające komunikację elektroniczną, jak i pomieszczenie z wyposażeniem.

5. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia (kwalifikacja pełna na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji).

Minimum rok zatrudnienia w podmiotach działających w sektorze ochrony zdrowia, z uwzględnieniem różnych form zatrudnienia i współpracy (w szczególności umowa o pracę, umowa zlecenia, powołanie, kontrakt cywilno-prawny).

6. Inne, poza pozytywnym wynikiem walidacji, warunki uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej

Nie określa się

7. Okres ważności certyfikatu kwalifikacji wolnorynkowej

Bezterminowo

8. Dodatkowe wymagania wynikające ze specyfiki kwalifikacji wolnorynkowej dotyczące:
- 1) zakresu i częstotliwości ewaluacji wewnętrznej, o których mowa w art. 64 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005);
 - 2) zakresu i częstotliwości sporządzania raportów z zewnętrznego zapewniania jakości, o których mowa w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
 - 3) zakresu i częstotliwości składania sprawozdań z działalności, o których mowa w art. 76 ust. 1–3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.
- Nie określa się
9. Dodatkowe warunki, które muszą spełniać podmioty ubiegające się o uprawnienie do certyfikowania na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji
- Nie określa się
10. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji, z uwzględnieniem terminu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji
- Nie rzadziej niż raz na 10 lat